

Logossynteza 2025 – streszczenie i podsumowanie

I. Punkt wyjścia: pytanie o istnienie

Najgłębsze pytanie Logossyntezy 2025 nie brzmi:

„Kim jest człowiek?”

ani:

„Jak odnaleźć sens?”

lecz:

„Co znaczy, że coś istnieje?”

To zasadnicza zmiana względem wcześniejszej fazy.

Wykłady 2015–2018 były skoncentrowane na:

- podmiocie,
- cierpieniu,
- rozszczepieniu,
- prawdzie.

W 2025 roku centrum stanowi:

- byt,
- istnienie,
- jedność,
- relacja.

Człowiek przestaje być punktem wyjścia.

Staje się jednym z przejawów głębszej struktury rzeczywistości.

II. Fundament: Jednia

Podstawowym założeniem jest istnienie Jedni.

Nie chodzi jednak o Jednię rozumianą jako:

- jednorodność,
- bezruch,
- zniesienie różnic.

Logossynteza odrzuca takie rozumienie.

Jednia nie jest przeciwieństwem różnicy.

Jednia jest zdolnością obejmowania różnicy.

Dlatego przeciwieństwa nie zostają zniszczone.

Pozostają tym, czym są.

Jednak tworzą wyższą całość.

To bardzo bliskie:

- neoplatonizmowi,
- Mikołajowi z Kuzy,
- mistyce chrześcijańskiej.

Jednocześnie Logossynteza próbuje wyrazić tę intuicję własnym językiem.

III. Paradoks jako struktura bytu

To prawdopodobnie najbardziej oryginalny element systemu.

Klasyczna metafizyka zwykle zakłada:

- niesprzeczność,
- identyczność,
- stabilność.

Logossynteza proponuje coś innego.

Twierdzi, że paradoks nie jest błędem poznania.

Nie jest też chwilową trudnością logiczną.

Paradoks jest wpisany w samą strukturę rzeczywistości.

Byt nie jest prosty.

Jest paradoksalny.

Nie dlatego, że jest nielogiczny.

Lecz dlatego, że zawiera jedność tego, co wydaje się przeciwstawne.

Dlatego:

- jedność i różnica,
- tożsamość i zmiana,
- ja i nie-ja,
- byt i niebyt

nie są absolutnymi przeciwieństwami.

Stanowią aspekty głębszej całości.

IV. Logos

W 2015 roku Logos był głównie:

- sensem,
- prawdą,
- zasadą integracji.

W 2025 roku jego funkcja staje się szersza.

Logos jest:

- strukturą bytu,
- zasadą relacji,
- mechanizmem jedności,
- logiką rzeczywistości.

Można powiedzieć:

„Byt przejawia się poprzez Logos.”

Logos nie jest jedynie językiem.

Nie jest też wyłącznie rozumem.

Jest zasadą organizującą rzeczywistość.

V. Relacja

Im dłużej czytałem teksty 2025 roku, tym bardziej dochodziłem do wniosku, że najważniejszym pojęciem nie jest nawet Logos.

Jest nim relacja.

Praktycznie wszystkie centralne pojęcia systemu są relacyjne:

- prawda,
- miłość,
- jedność,
- świadomość,
- człowiek.

Nic nie istnieje samo dla siebie.

Każda rzecz istnieje poprzez odniesienie.

To prowadzi do ontologii relacyjnej.

Nie istnieją izolowane substancje.

Istnieją relacje.

VI. Człowiek

To bardzo ważna zmiana.

W pewnym momencie Księgi miałem wrażenie, że człowiek znika.

Synteza Doktryny przywraca go do centrum.

Człowiek zostaje opisany jako:

„manifestacja Logosu”.

Nie jest więc przypadkowym bytem.

Nie jest też autonomicznym ego.

Jest miejscem, w którym:

- jedność,
- różnica,
- prawda,
- relacja

stają się świadome same siebie.

To bardzo bliskie klasycznej filozofii ducha.

VII. Prawda

To jeden z największych zwrotów projektu.

W latach 2015–2018 prawda była centrum.

W 2025 roku przestaje być fundamentem.

Fundamentem staje się Byt.

Prawda zostaje wpisana w ontologię.

Jest sposobem odsłaniania relacyjnej struktury rzeczywistości.

Można powiedzieć:

- wcześniej: prawda prowadziła do Logosu,
- teraz: Logos prowadzi do prawdy.

VIII. Miłość

Dokument „Bóg jest Miłością” wnosi coś bardzo ważnego.

Miłość nie jest tam emocją.

Nie jest nawet wartością moralną.

Jest strukturą ontologiczną.

Miłość oznacza:

„jedność, która zachowuje różnicę”.

To niezwykle ważne.

Bo pokazuje, po co istnieje paradoks.

Paradoks nie jest celem.

Paradoks umożliwia relację.

Relacja umożliwia miłość.

Miłość umożliwia jedność.

IX. Bóg

Logossynteza nie jest klasyczną teologią.

Nie próbuje dowodzić istnienia Boga.

Nie buduje dogmatyki.

Jednak w późnych tekstach coraz wyraźniej pojawia się intuicja, że:

- Logos,
- Jednia,
- Miłość,
- Byt

są różnymi aspektami tej samej rzeczywistości.

To zbliża system do metafizyki religijnej.

Choć pozostaje on bardziej filozoficzny niż teologiczny.

X. Największe osiągnięcie

Za największe osiągnięcie Logossyntezy 2025 uważam:

„przejście od filozofii prawdy do ontologii relacji”.

W 2018 roku projekt był przede wszystkim próbą odpowiedzi na cierpienie człowieka.

W 2025 roku staje się próbą odpowiedzi na pytanie:

„jaka jest najbardziej fundamentalna struktura rzeczywistości?”

Odpowiedź brzmi:

„rzeczywistość jest relacyjna, paradoksalna i zjednoczona przez Logos”.

Największa słabość

Ta sama, którą widzę od początku lektury.

System nie rozróżnia dostatecznie:

- paradoksu,
- dialektyki,
- sprzeczności logicznej,
- jedności przeciwieństw.

Filozoficznie są to różne rzeczy.

Często występują w Logossyntezie wymiennie.

To miejsce, które wymagałoby dalszego dopracowania.

Ostateczne podsumowanie

Logossynteza jest ontologią relacyjną, według której rzeczywistość ma strukturę paradoksalnej jedności. Logos stanowi zasadę organizującą byt, relacja jest podstawową formą istnienia, miłość najwyższą postacią relacji, a człowiek miejscem, w którym Jednia staje się świadoma samej siebie. Paradoks nie jest błędem myślenia, lecz sposobem, w jaki jedność obejmuje różnicę. Celem nie jest zniesienie przeciwieństw, lecz ich pojednanie w głębszej strukturze Bytu.